

Előfizetési árak:

Élősz évre	8 Kor.
Fél évre	4 "
Negyedévre	2 "
Egyes szám ára	20 fill.

Előfizetési díjak a kiadóhivatalba küldendőek.

BUDAFOK ÉS VIDÉKE

Hirdetési díjak:

Egész oldal	32 Kor.
Fél oldal	18 "
Negyed oldal	10 "
Nyolczad oldal	6 "
Tizenhatod oldal	3 "
Nyilttér sora	60 fill.

T Á R S A D A L M I, K Ö Z G A Z D A S A G I É S V E G Y E S T A R T A L M U L A P.

Megjelenik minden vasárnap

Felelős szerkesztő:
KLEGER BELA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budafok, Kossuth Lajos-utca 68 sz.

A régi és új vármegye.

Bontják már az öreg vármegyei székház zsindeyes, eserepes födelét. Az idő, a hosszú századok megviselelték a megyei nagyhatalomnak méltóságos rezidenciáit, amelyekben valamikor a nemzet sorsát intézték a pallós jogu nemes urak, a tekintetes és vitézlő megyei potentátok.

Hova tűnt az az idő, amikor a megyei székházak voltak a nemzeti szellem őrhelyei, a nemzeti törekvések istápolói, szószólói? Micsoda fényes, diadális napok szárnyaltak már tova ez öreg épületek fölött, amelyeket most harangznak el az enyészetnek. Requiescat in pace!

Hiszen a valójában nem is öreg épületek még jóideig eltengődhettek anélkül, hogy valami csorba esnék rajtuk. Hála Istennek, az építőjük elég vastag falakkal látta el valamennyit. Még gabona magazint sem csinálnak belőlük, holott minden kimustrált, öreg épületnek Magyarországon ez a sorsa.

Szó sincs róla: a megyei székház megmarad megyeházának. Hanem a lelket már szépen kivették belőle. Tisztára és végérvényesen kivették.

Az igaz, hogy eddig is jó idő óta csak hálai járt bele.

Kósza lélek volt már az, testetlen árnya a hajdani fénynek, hatalomnak. Talán sajnálni való sines sok rajta. A tengődő lelket már csak mégis jobb ha az Ur magához szolítja, miért kísértse a jelent a múlt emlékével.

És mégis épen ez az utóbbi dolog az, ami a régi a vármegyei hatalom szomorú temetési szertartásánál leginkább megihletti a szívünket.

Oly jól esett visszaemlékezni nem is egyszer, hanem mindig és mindig azokra az időkre, amikor még a vármegyék székházain át áradt ki az ország szívdobbanása, amikor hamisítatlan, keménynyakú magyar élet zaja, kuruczos lármája verte fel a megyei székházak méter vastagságú falait. Kivarrott ezíra menték, kócsagos süvegek, fényes fringiák tarka vegyülékének káprázatos képe rajzik fel emlékezetünkben s e képnek olyan hatalmas, erős rájátszása volt az öreg megyei székház.

Mintha újra felvonulnának most előttünk a megyei világ nagy hatalmai, mintha talán tetemnézőbe jönnének, hogy kimeredt szemmel, bámulva-bámulják, miként hantolják el a régi hatalmas — vármegyét.

A visszhangos, boltíves ambitusokon, sarkantyuk pengenek, s erős, kemény léptek döngetik a faragott

kőkockákat, amelyekbe vályut vágtak már az idők vihara.

A tarsolyos megyei huszár alig tudja kint féken tartani a viczispán ur lovait, amelyek talán szintén érzik gazdájuk hatalmát, mert büszkén, gőgösen szegik fel csillagos fejüket.

Ejh, vége, vége! Mese, álomkép már ez mind, a régi vármegye diadálisága, fénye kialudt, elhamvadt régen. Korábban meghalt, mielőtt eltemették volna s a mostani temetés is voltaképpen csak új élet beköltözését jelenti.

A sirva visszajáró, sirjából fel-felkivánczó kósza, bolyongó lelket szoritották csak vissza végérvényesen a föld alá, hogy ne járjon többé föl kísérteni.

Most szellőztetik a kísértet után az öreg épületeket. A felgyülemllett akta esomókról leverik a pókhálót a kiszáradt öreg kalamárisokba új tintát öntenek s ezzel megindul az új rend.

Ki tudná megmondani előre, hogy milyen lesz ez az új élet? Bölcs emberek szépnek, üdvösnek és hasznos-czirkalmazták ki s anyai már most is bizonyos, hogy józan okosságon építették fel a fundamentumát. De hol vagyunk még attól az időtől, amikor ez új nemzeti építmény falainak betetőzéséhez érünk el, mikor a falak

A „Budafok és Vidéke” tárczája.

Palócz eredetiségek

írta: Kleger Béla.

Kies és váromokkal sűrűn behintett, Zemplénvármegyének legdélibb részén a Tisza és Bodrog kacskaringós folyása között, az alföldie se termékeny Bodrogközben van három község beékelve u. m. Nagy-Czigánd, Kis-Czigánd és Karád. Mindhárom református vallású, eredeti fajszokásaikat megtartó, az ismeretes székel, — luffi — furfangot is túlhaladó eszjárású palóczok, helyesebben matyók lakják. Bar nincs szándékomban neprajzi előadást tartani, annyit mégis megemlítek, hogy történelmileg származásuk ideje és módját homály fedi. A palócz nev allitolag „gyepen lakók” jelent, de még ez sem bizonyos. Valójában a barkó és a matyó

A palócz, rendszerető, tiszta, sértést nem tűrő és nem feledő, büszke, laza erkölcsű nép melynel a butaság a ravaszsgal szinte hihetetlen módon van összevegyülve. Hasonlít a ravasz szerezsen rabszolgához, ki a hirtelen jövő záporban kalapját óvatosan dugja el kabátja alá és megkérdetve, hogy miért teszi ezt, nagy sunyian azon választ adja, hogy: a fejem a gazdámé, de a kalap az enyém.

Egyébként munkás, takarékos nép, ki magát, családját és hozzátartozóit nagybecsűli, ellenben a beszármazottakat, letelepülteket — ha meri — nyíltan lenézi, magyarul kutyába sem veszi, mire jellemző a következő eset, melyet nekem a cigándi református pap beszélt el. Előre kell bocsátanom, hogy a matyó szerint az

úrnak 7 bőre van és ha nyolczat lehuzol róla, a kilenczedik könnyebben kinölli. Ezen szempontból kiindulva a papvalasztás a nyertes pályázónak P. Józsefnek közel nyolcz ezer forintjába került és még így is csak azért lett megválasztva, mert igen kövér ember lévén, a matyók úgy vélekedtek, hogy mihamarább megüti a guta.

Nehogy azonban valaki nagynak találja a nyolcz ezer forint költséget, megemlítem, hogy a cigándi papnak egy kastélyszerű házon kívül — mely a matyó szerint oly nagy, hogy a tiszteletes úr nem tud benne hun lakni — van még 120 katastrális hold, első osztályú szántóföldje egy tagban, 600 frt fizetés, 600 m. m. gabona, a stohlaris jövedelmek és 600 drb. hátsó disznósonka.

Tehát a pap beszélt nekem, hogy megválasztása után pár nappal beállit hozza egy matyó és meghívja őt keresztkomának. — Tudtam, — beszéli P. J. — hogy ezen meghívás csak arra jó, hogy én fizessem a „poszrik”, a keresztelő költséget, s a matrikulába a „garasos komák” közül jön be valaki, mint „gyökös komák”, tehát szabadkozom a költséges megtiszteltetés ellen, mire az én hivem a következőleg értelt: „Maán keérem alázatossággal tiszteltetés uram, neékünk maán neégy „cseseledünk” hoótt még nyavajaában, oszt most igazmondó Zsúzó szomszédasszony aszondotta, hogy valamí „gyüttment” embert fogjunk keresztkomának. Persze hogy el ment a pap.

A matyófaj — különösen a nők — általában szépnék mondható. Sehol nem láttam még a köznépi asszonyainál azt a bájos, leányos üdéséget mint ezeknél. Pedig itt a leányok 14—16 éves korukban mennek férjhez 18—20 éves suhanczokhoz anyakönyvvezetői és papi

asszisztencia nélkül, az úgynevezett „kendőt lakás”-sal. Jaj volna azonban a pap és rektor uraimnak, ha az egyház halgatólagos beleegyezését az ily próbaházasságoknál jelenlétükkel nem publikálnák. Legrosszabb esetben a legszegényebb helyen is ott kell lennie a „précinek” a segédtanítónak, a kurator uramnak és az egyháznak, kik azután borgőzös fejjel szórják az egyházi aldat.

Ha azután a fiatal férjet besorozzák és elviszik katonának, hivatalos helyettese a „kissebbik uram”, a férj öcsöce.

Hogy a családi béke a férj hazaérkezésekor meg ne zavarodjék, arról gondoskodik — ha nincs „kissebbik uram” — a menyecske apja anyja és a Zsuzsó szomszédasszony, kik a „gazdanak” megmagyarázzák, hogy mi az a „latomány”. Ezt azonban már én nem mondom meg.

Nagy ritkan megtörténik, hogy a katonakodással járó városi élet „hunczfutságait” megismert legény kemény feje nem veszi be a „hű felségre” vonatkozó magyarázatot. Am ez is az ő baja, mert nincs a három községben olyan leány, a ki ilyen „ördög-szálltához” hozzamenne. Utóljára is mit csináljon? Beadja a derekat és hisz. Ekkor azután következik a lakodalom templommal, pappal (pardón! most már előbb anyakönyvvezetővel) menyasszony-tánczcal, ki-rohanás, hajnal járás, nagy és kis „héresszel.”

A malyó ruházatában is megtartotta eredetiségét. A ködmön és czuczajt kiszorította az abaszúr, de különösen a guba. Ez utóbbi fekete és göndör szőrű, úgy hogy távolról medvének néz ki benne a matyó. A férfiak hosszú, vltra omló haját viselnek, hátul görbe, fekete csont-fésűvel leszúrva. Süveget használnak, mely a koporsóba is elkiséri őket. Érdekes még, hogy

sincsenek még fölemelve, csupán a szilárd fundamentumot látjuk?

Hanem annyit már most is látunk a jövőből, hogy az öreg megyei székházak visszhangos folyosóin sohasem fognak többé keménynyaku, szittyavérrü magyar urak járni, hanem ehelyett szalonkabátos tintásujju hivatalnok-sereg fog alázatosan végigsurranni a tágas boltívek homályában. Fülük mellé dugott kalamussal kifényesített kabátujjal oldalognak el majd egymás mellett a jámbor hivatalnoklények s kedély, pátriárchális együtt érzés, magyaros méltóság és tekintély ki fognak végképpen kapni az öreg falak közül.

X

H I R E K.

— **Halálozások.** Sulyos csapás érte a közszeretnek örvendő Dietzl családot és velük együtt közülünk számosakat, kik az elhunytal — ki a társaság egyik kedvelt alakja volt — baráti viszonyban voltak. Dietzl Béla úr, mint az alábbi gyászjelentés tudatja a f. hó 29-én életének még alig delén, hosszú betegség után kiszenvedett. A korán elköltözött temetése nagyszámú és előkelő közönség részvételével tegnap tartatott meg. „Kedves halott, Isten veled! Csendes legyen nyugod helyed!” A szomorodott család a következő gyászjelentést adta ki:

Dietzl Béláné szül. Manninger Paula mint a megboldogult neje, öz. Dietzl Józsefné szül. Mergenthaler Anna mind édes anyja, Dietzl Károly, Viktor, Gusztáv, Lajos, József és Ferencz mint fivérei, Dr. Tóth Lajosné szül. Dietzl Anna, Dr. Szabó Dénesné szül. Dietzl Teréz, Rumbach Dezsőné szül. Dietzl Ilona, Náray Gézáné szül. Dietzl Vilma, Ziegler Nándorné szül. Dietzl Stefánia mint nővérei Manninger János és neje mint após és anyós, Dietzl Károlyné szül. Stangl Ilona, Dietzl Viktorné szül. Kollarits Steiánia, Dietzl Ferenczné szül. Bareza Gizella mint sógornók, Dr. Tóth La-

jos Dr. Szabó Dénes, Rumbach Dezső, Ziegler Nándor és Náray Géza mint sógorok a maguk valamint az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy felejtethetetlen jó férje, illetőleg fia, fivérük, vejük, sógoruk és rokonuk Dietzl Béla úr folyó évi január hó 29-én délután 1/2 6 órakor, életének 30-ik, házasságának 7-ik évében, hosszas betegség és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt. A drága halott földi maradványai folyó évi január hó 31-én délután 2 órakor a tud. egyetemi klinika halottasházában (Mária-utca), a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint fognak be-szenteltetni és Budafokon az ottani temetőben levő családi sírboltban újlagos beszentelés után a feltámadás reményében nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat kedden, folyó évi február hó 3-án reggel 9 órakor fog a Józsefvárosi plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatni. Budapest, 1903 január hó 30-án. Áldás és béke poraira! Az örök világosság fényeskedjék neki!

Lapunk zártakor újabb halálesetről kaptunk hírt. Öz. Brandtner Jánosné úrnő a múlt hó 31-én délelőtt rövid szenvedés után jobb létre szenderült. A megboldogult tulajdonosa volt a mai községházának és annak eladásakor lakásjogot is biztosított magának, mely most természetesen véget ért. A temetés — mint értesülünk — a f. hó 2-án leend Budafokon Nyugodjék békében!

Lövy Mór nagytényei földbirtokos, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei bizottsági tag, stb. stb. tegnap délelőtt fél 12 órakor munkás életének 73. évében elhunyt. — A boldogult, hült tetemei holnap, vagyis hétfőn délután 3 órakor fognak a gyászházából (Erzsébet-körút 23. sz.) a Kerepesi-ut melletti izr. temetőben, a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

— **Uj rend.** Községi rendőrségünk még csak egy hónapja, hogy rendes szolgálatban áll, már is tapasztalható jótékony hatása. Esténként és éjjelenként a legnagyobb csend uralg és a fiatal tegények minden nagyobb ellenkezés nélkül adják át a náluk talált pisztolyt, revolvért, boccert, stb. A több szem többet lát itt is beigazolást nyer, mert a különben rettegett csendőrség csekély létszáma és óriási elfoglaltsága miatt nem terjeszthette ki az apróságokra is figyelmét.

főbíró. — Hát álognak, mert tilalmas am itt az járás, azt een mondom.

Kiszáll a tréfaszerető Bencsik a hintóból és hatalmas alakjával elébe áll a mezőörnek. Benyúl a zsebébe, kivessz egy néhai papirforintot, s azt — jobb keze sérült lévén — jobb-jába veszi, s két nyitott tenyerét a paraszt elé nyújtva, kérdi: „Látod e a két kezemet fiam? — Laatom tekeentetes uram, feleli gyorsan a meglepett matyó. Nohát édes fiam. A jobbkezemben levő forint a tied, ha szépen elkotródsz az útból. A balkezemben édes fiam van egy olyan pofon, az apad erre-arráját! — hogy felfordulsz tőle. Melyik kell, válasz! „A paperososat, nagyságos uram! s a következő perczben már hasonfekve gyönyörködött könnyű szereményében.

Nem utolsó dolog az sem mi egy jegyző-választással történt.

Csetu Fodor Károly uram (a matyó nagyban kedveli a predikatumhoz hasonlító előneveket) községi pénztárnok az egyik jegyzőjelölttől 30, a másiktól ellenben 60 forintot vett föl alkotmányos jogainak a választással leendő gyakorlásaért. A választás napján azonban nem volt található. Szükség lévén azonban a voksokra mindket jelölt kerestette, míg végre a 60 frtosnak emberei reá is akadtak a padláson. Hívták, hogy jöjjön szavazni. „Nem meek een, — mondja a megszorult matyó. — Akkor adja vissza keed a 60 pengőt — felelik neki. — Nem ettem meszet — szabódik Csetu uram, kit mellesleg szállva szíve a 30 frtos jelölthöz húzott és a kitől előbb is vette föl a »szó árát«

— Kiegne a szemem K. úr (a 30 frtos jelölt) előtt érvelt a becsületos pénztárnok.

— **Közönség figyelmébe.** »Hirlapolvasók Országos Egyesület«-e czimen Balla Jenő hirlap-író egy hatalmas testületet akar összehozni melyre országos mozgalmat indított. Az alakuló közgyűlés a jövő hó 15-én leend Budapesten (Röck Szilard-utca 21. sz. I. em. 14.) délután 2 órakor. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe azon megjegyzéssel, hogy az alakuló közgyűlésen való megjelenés az egyesületbe való belépésre nem kötelez.

— **A biai társaskör (casinó)** 1903. februar 14-én a biai nagy vendéglő összes termében a társaskör javára zártkörű táncestetélyt rendez. Belépti díj: személy-jegy 2 kor., család-jegy 4 kor. Kezdeté fél 9 órakor.

— **Meghívó.** A „Budafoki Dalárda“ 1903. februar hó 14-én saját helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez, belépő díj: Tagoknak személy-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona. Vendégeknek személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona. Kezdeté 8 órakor. Szünóra alatt a dalárda énekel.

— **A vasúti jegyek ellenőrzése.** A m. kir. államvasutak igazgatósága közli: A menetjegyekkel történt számos visszaélés szükségessé tette, hogy a jegyek és egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben a legbehatóbb módon eszközöltessék és ez érdekében az üzlet-szabályzat 21. §-ában, illetve annak II-ik póthatározmányában foglalt határozmányoknak föltétlenül érvényt szerezzünk. Érdekelte közlegeinket, ugymint a kapusokat, a jegyvizsgáló kaulauzokat és az ellenőröket szigoruan utasítottuk hogy az utazó igazolványoknak és pedig ugy az egyszerű utazásra szóló, mint az időszakos vagy állandó érvénnyel bíró (szabad bérlet, stb.) jegyeknek előmutatását, a várótermekbe, illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől — kivétel nélkül — föltétlenül követeljük, továbbá elrendeltük, hogy mindenkor megköveteljük azt, miszerint az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra meg érvényes utazó-igazolványukat fölmutassák és a további utazásra már nem érvényes utazó-igazolványukat a jegyszedőknek átadják. Midőn a fentebbiekre s arra is, hogy a külföldön hasonló szigorú intézkedések allanak fönn, az utazó közönséget figyelmeztetjük, egyuttal kérjük, hogy a menetigazolványt — idő-vesztés és egyéb a menetjegy előkészítésével

Hosszas parlamentirozas után azonban Csetu Fodorék mégis kisütötték a módját, hogy a 60 frt is megmaradjon, de a szeme se égjen ki szegyenében. Azt kérdik hogyan? Egyszeruen úgy, hogy Csetu Fodor Károly uram bekötött szemmel szavazott le.

Lehet azonban a matyó furfangot is lefőzni ds persze csak nagyobb furfanggal.

Néhai jó Szabó József czigándi ref. lelkes egy istentisztelet alkalmával a következőkép beszélt: »Keresztyén atyámiai az Urban! Igen lopjátok a káposztámat. A lopás bűnét általánosságban különösen pedig az Isten szolgáját megkarosító lopás bűnének nagyságát méltatva beszéli a pap, hogy már nyomon van és ismeri a bűnöst. — Most is itt ül közöttetek. Itt ül és reám néz, hanem... és ezzel lehajol a szó-székből és egy ménkü nagy káposztát két kézre kapva folytatja: úgy vágom a fejéhez ezt a... Ott ül, keresztyén atyám fiai az Urban, mutat reá a hiveit ismerő pap az egyik padban hirтелен lehajló, s az »Amerika országát« már háromszor megjárt Káplán D. Danielre, a község notorius tolvajára.

Érdekes, hogy Nagy és Kis-Czigánd községek annyira össze vannak építve, hogy csupán egy szük utca választja el a kettőt. Ez utca végében lakik a rabbinus egy, a két község területén épült házból, miért is a rabbi bár Kis-Czigádon mosdik, de Nagy-Czigádon törülközik.

Nagy-Czigádnak van papja, de Kis-Czigádon van a posta és jagyzői hivatal. Az előbbiek büszkéek a templomra, de az utóbbi községben gróf Vay, Szennyey és Jósika bároknak van birtoka

(Folyt. köv.)

nyakkendőjét nem az ingre, de csupasz nyakára köti. A nők a pipének végtelen kedvelői. Öltözetük riktó színekből van összeállítva, de nincs híján az eredetiségnek. A leányok hajukat »varlocsba« fonják és elül »semerintés«-re fésüldöknek.

A nagyszabású halotti terek tartásának szokása még ma is ellentáll mindenféle felsőbb rendeleteknek elannyira, hogy a legutóbbi kolerajárvány idejében, 92, vagy 93-ban, miután a halottas házat csendőrok őrizték, valamelyik rokonnal titkon, de mégis megtartották a tort. Pusztított is közöttük a nyavaja, de alaposan.

»Kokas is úr a maga szemetjéne« — mondja a matyó és ebből kifolyólag a saját faluja határában nem tér ki senkinek.

Bencsik István királyhelmecezi főszolgabíróval történt, hogy Czigándra menvén, négylovas hintájának nekiment a matyó szekere. — Miért nem térsz ki az útból? kiált át a főbíró. — Mee nem teer ki az úr? adja fel a kérdést a matyó. — Ejnye, ilyen meg olyan, — dühöng a főbíró, — hát nem tudod ki vagyok én?

— Tudj' a fene! volt az egykedvű válasz a szekeren meg sem mozduló matyónak.

— Hajdú! szállj le a bakról! Vason vitellek Helmecezre, te kutya! forr fel a méreg a tekintélyében sertett tisztviselőből.

De mar ekkor leszállott a matyó és elvezetve lovait és szekerét az útból, vállvonogatva dörmögi: »Mit tudtam én, hogy olyan nagy kutya ül abba, a kocsiba!

Ugyancsak Bencsikkel történt, hogy a tilalmas legelőn hajtattván végig, elébe toppanik a matyó a hintónak és azt megállitva mondja: Tekintetes úr! Az ostorhegyes hókát, ki keek ám fogni! — Minek hé? — kérdi a meglepett

járó kellemetlenség kikülvése végett — saját érdekében kéznél tartani és közegeinek a mezejegyek előmutatására irányuló kötelességszerű fölhívásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjék.

— **Automobil az egyház szolgálatában.** Immár az automobilt is akceptálta a vallás. A francia reformált egyház két lelkésze, felhívást intézett a hívekhez, hogy adakozzanak egy egyházi automobilra. Azért van automobilra szükség, hogy a papok minél hamarabb részesítsék a haldokló híveket a halottak részesítésében s hogy ünneppon egy pap több templomban is tehessen szolgálatot. A felhívás eként végződik: Van-e valami szebb annál, mint a modern találmányokat az ur szolgálatának szentelni? Bármilyen nagyszerű és modern az a találmány, az ur szelleme rejlik benne. Fivéreink és nővéreink támogatások bennünket a haza javára, az Ur dicsőségére!

— **A Haszontalan lép.** Egy fiatal orvosunkról mesélik ezt az anekdotát. A szigorlaton a tanár megkérdezte tőle, micsoda élettani szerepe és hivatása van a lépnek.

A vizsgáló jelölt egy ideig habozott a felelettel, de aztán mégis csak kibökte:

— Tudtam tanár ur kérem, de most olyan nagy zavarban vagyok, hogy úgy elfeledtem, mintha sohase tudtam volna

Erre az aggodalmasan elmondott mentegőzésre a tudós tanár egész komoly arczeval jegyezte meg:

— Szerencsétlen ember! Micsoda szolgálatot tehetett volna ön a tudománynak!... Ön az egyetlen ember, aki erre a kérdésre meg tudott volna felelni, és most ön is elfelejtette.

Ez az anekdóta most azért jutott eszünkbe mert egy bécsi lapban azt a hirt olvassuk, hogy Rudolf-kórházban egy 73 éves asszonyt boncoltak föl, akinek nem volt lépe Zuckerkandl tanár úgy vélekedik az esetről, hogy az asszony lép nélkül is született, tehát nem szervi degenerációról van szó. Ez a köreset tehát nagyon határozottan amellet a föltevés mellett szól, hogy a lépnek egyáltalán nincs is fontosabb élettani hivatása a szervezetben.

— **Budafok kerületi allami anyakönyvvezető heti kimutatása 1903. évi január hó 24-től 30-ig Születések:** Éberhardt Teréz rk, Schipeck András rk. (albertf.) Keller Ferencz rk., Jurits Mária rk Heckmann Agoston rk., **Halálozások:** Haut András 80 éves rk, Haunold Henrik 3 hónapos rk, Zöld János 35 éves rk, Endresz Lőrincz 80 éves rk, **Házasság:** Horváth Károly ev. ref. (budapesti) Hoffmeister Ilonával rk. Balla Mihály rk. Stark Annával rk. Fink Márton rk. Elsässer Magdolnával rk. **Jegyesek:** Wohner Károly rk. Jáhner Mariával rk. Tomsó Janos rk. (battai) Steiner Rozával rk. özv. Winczheim Károly rk. özv. Schmidt Jakabné szül. Heim Annával rk. Heim János rk. Seemann Magdolnával rk.

Közgazdaság

VII.

Champignon gomba pincék, istállók, fészerekben stb. való tenyésztése.

Miután minden élvezhető gomba igen finom sok pedig egész delikát izzel bír, a jó gombák utáni kereslet mindig igen nagy, nevezetesen a gombák legjobbika, a Champignon után, melynek egyetlen jobb konyhában sem szabadna hiányzania.

A Champignon-ágyak készítése és a tenyésztés nem nehéz, nem is költséges. A Champignon-ágyak azon nagy előnyvel is bírnak, hogy téli időben, mikor friss élvezhető gomba nem létezik, e gombák akkor is nyerhetők és azon nagy megnyugvás, hogy a Champignon-ágyakban sem mérges, sem pedig élvezhetlen gomba nem fordul elő. A saját tenyésztésü

gombák ize is sokkal jobb, finomabb mint a vadon nőtt gombáké.

A Champignon-ágyak a következő jónak bizonyult mód szerint készítendőek:

Legjobb igáslovaktól eredő sem nem nagyon szalmas trágyát venni, mely hosszal b ideig hevert az istállóban; ezt a szükséglet szerint körülbelül 1½ méter magas, 2 méter széles és hosszú rakásra a szabadban, szépen és egyenletesen összehalmozzuk. Ha a trágya átmelegedik és nagyon meleg lesz, minden harmadik napon meg kell forgatni, hogy mindig a külső rész belül, a belső átmelegedett rész pedig kívül jöjjön, hogy a trágya egyenlően átmelegedjék és egész egyenlő barna legyen; ezen eljárást 6—8-szor kell ismételni, tehát 4—5 heti előkészület szükséges míg a trágya jó lesz a Champignon ágyak készítésére. Ha a trágya ily módon már jól at van dolgozva, a telepet melegágy módjára el lehet készíteni; a legjobb az egyenlő meleg-sötét hely pinczében, istállóban stb.

A trágya 80 cm. magasán, jó tömötten rakandó; a szélesség és hosszúság a hely után igazodik, de az ágy 3 méter hosszú és 1 méter szélesnél kisebb soha ne legyen, mivel a kicsiny ágyak hamarabb kihűlnek még mielőtt a gombák mutatkoznának. Ha az ágy kész, azt deszkákkal vagy szalmatakaróval stb. kell befedni. Néhány nap múlva, ha a trágya már nem nagyon forró, 15 cm-nyi távolságban egy-egy maroknyi Champignon-csirát lehet a trágyában helyezni, azt megint egy kevés trágyával betakarni és jól megnyomni mindaddig, míg az ágy csirákkal teljesen be nem lesz fedve, mikor is újra befedetik deszka vagy szalmatakarókkal. 14 egész 18 nap múlva, ha a csira megfogamzott, az egész ágy fehér fonalakkal at lesz fonva, ha ez nem történnék meg, akkor újból még egyszer egy kevés Champignon csirát kell a trágyába tenni; de ha a fehér fonalak lathatók, a deszka stb. takaró eltávolítandó és csak akkor kell a trágyaágyat közönséges kertifölddel körülbelül 6 cm. magasságnyira befedni. Ha a föld száraz lesz, meleg eső- vagy folyóvízzel meg kell öntözni és folyton egyenlő nedvesen tartani.

Ugy a nedvesség, mint szárazság arthat a Champignon ágyaknak. További 8—10 hét után a Champignonok gyakran nagy, mennyiségben mutatkoznak és ilyen ágy 2, sokszor 3 hónapig is eltart; az ágy lehordása után az egész trágyát el kell távolítani és csak a fehér fonalakkal átfont trágya darabokat hagyjuk meg, melyek ismét az új ágy készítésére használhatóak.

Fenti módszer szerint eljárva, helyes kezelés mellett, biztos eredményt várhatunk.

Nyilvános köszönet.

Alólírott erkölcsi kötelességemnek érzem, hogy szívem mélyéből érzett hálának nyilvánosan adjak kifejezést azon jószágért, melyben engem Helfer Maria urasszony részesített.

Fogadja a nemeslelkű nő leghálásabb köszönetemet.

Budafok, 1903. január 30.

Pettyeny Zsigmond,
1848/9-iki h. tüzérhadnagy.

Hirdetmény.

Budafok község tulajdonát képező vízvezeték kiemelt összes vízének megmérésére, vízmérő-óramű állítandó fel, melynek felállítására említett községi előljárást ezennel nyilvános versenypályázatot hirdet, s felhívja a vállalkozni szándékozókat,

hogy írásbeli zárt ajánlataikat a községi előljárástagnál f. év február 26-ig az ajánlati összeg 10%-ának készpénz-vagy megfelelő értékpapirban való csatolása mellett annyival is inkább mutassák be mert a később beérkező ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Közelebbi felviágosítás ugyancsak a községi előljárástagnál nyerhető.

A községi előljárástagnál.
Budafokon, 1903. január 23.

Miklós Lajos
főjegyző.

Czermann József
bíró.

Borpincze

a helybeli posta épületben, Kossuth Lajos-u. 76. keresztény bérlőnek, azonnal kiadó. Esetleges közvetítők nem díjaztatnak. Bővebb felvilágosítást a házmester ad.

ARROBA WINE COMPANY

B E C S Import. HAMBURG

Elsőrangú beszerzési forrás!

Ajánlja szavatosság mellett tiszta és valódi legfinomabb, ó. spanyol és portugál

gyógy- és dessertborait

Malaga, Madeira, Serry, Port, Marsala, Lacrimae Christi, Ürmös.

Az elárusítást egész és fél üvegekben eredeti áron eszközli:

RADOCSAY FERENCZ, fűszer- és vaskereskedése
BUDAFOKON.

Egy intelligens fiatalember egy szobás butorozott

lakást keres

lehetőleg a Kossuth Lajos-u.-ban. Szives ajánlatokat „Hivatalnok” jelige alatt a kiadóba.

Egy fiatal leány

kinek ovónői oklevele van, családhoz ajánlkozik a házi teendőket segédkezésére. Nem annyira jó fizetésre, mint jó bánásmódra tart igényt.

Czim a kiadóhivatalban.

Buczák A. utóda

BÁRD TIVADAR

Budapest, II., Fő-utca 32. szám.

Ajánlja dűsan felszerelt nagyrészt saját készítésű

Butor-raktárát

a legpontosabb és legolesőbb kiszolgálás mellett.

Rendelésre új butorokat tetszés szerinti stílusban készítek.

Budafok és Vidéke Takarékpénztár

részvénytársaság.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyv és folyó (cheque) számlára.

Nyújt kölcsönöket váltókra kötelevényekre előleget értékpapírokra

Vesz és elad értékpapírokat sorsjegyeket (részletfizetésre is) arany és ezüst pénzeket.

Korona-betét osztály heti befizetéssel.

1902. január hó 1-ével új (II) évtársulat.

A TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG FŐÜGYNÖKSÉGE

— Lapunk kiadóhivatala utján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett. —

Rendelő-lap.

A „BUDAFOK és VIDÉKE” kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

a) A „Magyar Remekírókat” 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.

b) A „Magyar Remekírókat” és Shakspere műveit 240 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.

c) A „Magyar Remekírókat” és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.

d) A „Magyar Remekírókat” Shakspere nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenken jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltés hozzájárulása mellett, postai megbízással beszélni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.

Franklin Társulat kiadása

Magyar Remekírók

A magyar irodalom főbb művei

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 köteté, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyetlen egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, diszes vászonkötésben 220 korona.

Csakis a Franklin-féle MAGYAR REMEKÍRŐK gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János, műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

Minden remekíró munkát egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

Ezeket kivül benn lesznek a MAGYAR REMEKÍRŐK könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br. Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Miksa Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népics Lyra, Népballadák, Kuruczöltészet.

Kedvezmény a magyar remekírók megrendelőinek. Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását melynek bolti ára, a Magyar Remekírók-éval azonos diszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak.

A Magyar Remekírók első 5 köteté (I. sor.) már megjelent; félévenken jelenik meg egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg a Rendelő-lap utján mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „BUDAFOK ÉS VIDÉKE” kiadóhivatalához.

Diszoklevél:

Liszacon 1890.

Bordeaux 1896.

Páris 1896.

Francia pezsgőbor gyárosok

FRANÇOIS LAJOS és Tsa

császári és királyi udvari szállítók

Fülöp Szász Coburg Gothai Herczeg Ő Fensége szállító.

BUDAFOK (PROMONTOR.)

Aranyermek

elsőrangú kitüntetések:

Páris, Nizza, Temesvár,

Antwerpen, Budapest,

Marseille, Brüssel, Bécs.

Csomagolás.